

Odpadové hospodářství a ochrana ovzduší

v Jihočeském kraji

Poslední změny zákonů v oblasti odpadového hospodářství

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, poslední novely

č. 229/2014 Sb. zákaz skládkování SKO, recyklovaných a využitelných odpadů od r. 2024, povinné třídění BRKO a kovů od 2015 /řeší **vyhláška č. 321/2014 Sb., o rozsahu a způsobu odděleného soustředování složek KO/**,

omezení využívání odpadů jako TZS na skládkách na 20% hmotnostních, úprava možnosti odebírání souhlasu s provozem zařízení ke sběru a výkupu odpadů

Č. 223/2015 Sb., účinnost od 1. 10. 2015, uvádění baterií a akumulátorů na trh (§39 a) účinnost od 1. 1. 2017, používání IČZ (i pro 14/2 a 33/b malá zařízení) a HNVO účinnost od 1. 1. 2016), kaly z ČOV účinnost od 1. 1. 2017,

Vyhláška č. 83/2016 Sb., změna vyhl. č. 383/2001 Sb., změna hlášení údajů o zařízení, označování způsobů nakládání s odpady (R,D), IČZ, **IČP**, shromažďování a označování NO

Vyhláška č. 93/2016 Sb., nový Katalog odpadů, ze dne 23. 3. 2016, nebezpečné vlastnosti uvedené v příloze jsou dle přímo použitelného předpisu EU o klasifikaci , označování a balení látek a směsí, byla zrušena vyhl. č. 381/2001 Sb. (starý Katalog odpadů),

Vyhláška č. 94/2016 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, ze dne 23. 3. 2016

Jihočeský kraj

Vyhláška č. 83/2016 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady

Nové povinnosti pro obce:

Nové znění přílohy č. 20 Hlášení o produkci a nakládání s odpady,
nový List č. 5 „Údaje o obecním systému nakládání s komunálními odpady“,
prvně se podává hlášení do ISPOP v roce 2017 za rok 2016

Identifikační číslo provozovny - IČP

používá pro identifikaci adresy provozovny při vystavování dokladů, v průběžné evidenci odpadů a ročním hlášení o produkci a nakládání s odpady (jak v roli ohlašovatele, tak v roli partnerského subjektu), **platí i pro obec.**

Plán odpadového hospodářství

- Plán odpadového hospodářství původce odpadů zpracovávají původci odpadů, kteří produkuje ročně více než 10 t nebezpečného odpadu nebo více než 1000 t ostatního odpadu.
- Nyní pouze ČR, kraje a obce, *povinnost zpracovat POH pro původce ekoauditová novela zrušila.*
- ❖ **Nový POH na léta 2015 – 2024 (NV č. 352/2014 Sb.)**
- ❖ Součástí nového POH je nově „**Program na předcházení vzniku odpadů**“, každé 2 roky nutná aktualizace.
- ❖ POH JČK – na léta 2016-2025, závazná část vyhlášena obecně závaznou vyhláškou JČK č.1/2016 ze dne 25. 2. 2016, Věstník JČK , částka 2, rozesláno 29. 2. 2016.
- ❖ **POH obcí musí být zpracovány a schváleny zastupitelstvem do poloviny března 2017.**

Jihočeský kraj

Spolupráce Jihočeského kraje s kolektivními systémy EKO-KOM, ELEKTROWIN a ASEKOL

EKO-KOM

Spolupráce Jihočeského kraje od r. 2006

Název projektu:

„Intenzifikace odděleného sběru a zajištění využití komunálních odpadů včetně jejich obalové složky na území Jihočeského kraje“.

Ročně vynaloženy prostředky ve výši kolem 5 miliónů Kč, Jihočeský kraj se stabilně podílí částkou 1,5 mil. Kč. Za dobu existence projektu vynaloženo na podporu třídění využitelných komodit více jak 45 mil. Kč. Projekt je každoročně využíván zejména na nákup kontejnerů ke sběru tříděného odpadu a na osvětu a výchovu občanů ke třídění komunálních odpadů, a to prostřednictvím tzv. celokrajné informační kampaně (dále jen KIK). Tradiční soutěže obcí „Jihočeši třídí odpady“

Celková výše nákladů spojených s řešením pilotního projektu pro rok 2016 činila 5 844 000,- Kč. Společnost EKO-KOM nesla částku na financování ve výši 4 344 000,- Kč a Jihočeský kraj zbývající část nákladů ve výši 1. 500 000,- Kč.

Jihočeský kraj

Spolupráce Jihočeského kraje s kolektivními systémy EKO-KOM, ELEKTROWIN a ASEKOL

ASEKOL

Spolupráce Jihočeského kraje od roku 2013

Projekt na podporu zpětného odběru elektrozařízení a odděleného sběru elektroodpadu. Cílem je zkvalitnění informovanosti obyvatel kraje při nakládání s použitými elektrozařízeními, zejména podpora zpětného odběru v obcích a dovybavení obcí shromažďovacími nádobami, včetně zajištění bezplatného odvozu elektrozařízení.

Jihočeský kraj se každoročně podílí částkou 30 tis. Kč.

Kolektivní systém ASEKOL na rok 2016 na rozvoj sběru použitých elektrozařízení v Jihočeském kraji alokoval finanční prostředky ve výši 1. 305 000,- Kč bez DPH.

V rámci zkvalitnění zpětného odběru elektrozařízení se hlavně o materiálovou podporu (např. vybavení prostředky na sběr elektrozařízení), o podporu environmentálního vzdělávání a osvětovou činnost (Krajská komunikační kampaň, recyklování pro školní mládež, informační podpora sběrných dvorů a další). Závěrečné zprávy k oběma projektům budou odevzdány do konce března tohoto roku.

Ukázka LIVE zobrazení v denním režimu

Fond ASEKOL – Jihočeský kraj

- Obec Hořice na Šumavě - kamery - 30 tis. Kč
- Město Dačice - zpevněné plochy - 40 tis. Kč
- Maršov - kamery - 20 tis. Kč
- Veselí nad Lužnicí - kamery - 20 tis. Kč

Celkem 110.000,- Kč

Jihočeský kraj

Spolupráce Jihočeského kraje s kolektivními systémy EKO-KOM, ELEKTROWIN a ASEKOL

ELEKTROWIN

Spolupráce Jihočeského kraje od roku 2013

Projekt na podporu zpětného odběru elektrozařízení a odděleného sběru elektroodpadu. Cílem je zkvalitnění informovanosti obyvatel kraje při nakládání s použitými elektrozařízeními, zejména podpora zpětného odběru v obcích a dovybavení obcí shromažďovacími nádobami, včetně zajištění bezplatného odvozu elektrozařízení.

Jihočeský kraj se každoročně podílí částkou 30 tis. Kč.

Kolektivní systém ELEKTROWIN na základě Dohody o spolupráci pro rok 2016 v rámci materiálové podpory a propagace zpětného odběru v Jihočeském kraji, mediální kampaně a osvětových akcí na podporu zpětného odběru vysloužilých elektrozařízení alokoval finanční částku 1 290 000,- Kč bez DPH.

- ❖ „Hurá do Zoo! – Hluboká nad Vltavou – 1. květen 2016
- ❖ Elektrolhota - 7/8 2016 (29.7. Třeboň, 30.7. Kratochvíle, 5.8. J.Hradec)
- ❖ Tříkrajská porada“ Darovanský dvůr 14. - 16. 9. 2016
- ❖ Železný týden - 16.9. Strakonice
- ❖ Den bez aut Č. Budějovice 22.9. 2016
- ❖ Dvoudenní seminář pro pracovníky ORP Jčk pořádaný KÚ – 23.-24. 2016 včetně vyhodnocení soutěže obcí

Jihočeský kraj

Ochrana ovzduší v Jihočeském kraji

Kvalita ovzduší v Jihočeském kraji je ve srovnání s ostatními kraji na poměrně dobré úrovni /viz. následující mapka/.

Problémovými znečišťujícími látkami jsou **PM10, PM2,5 (prach) a **benzoapyren**, který vzniká hlavně nedokonalým spalováním (kotle na pevná paliva, spalovací motory).**

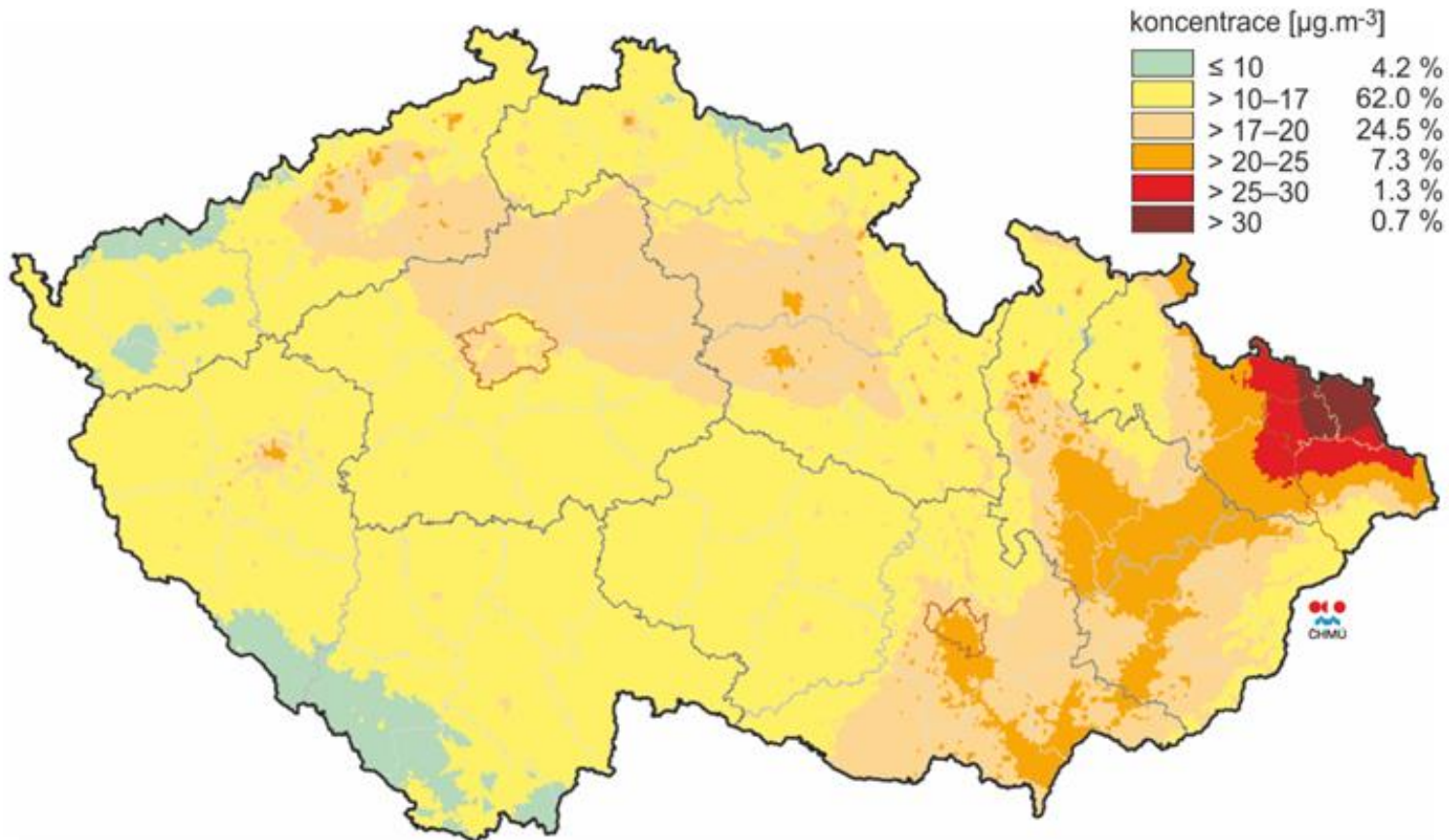
Největšími producenty těchto znečišťujících látek je v Jčk především doprava a lokální topeniště.

Z průmyslových zdrojů pak velké energetické zdroje, kamenolomy, slévárny apod.

Jihočeský kraj

Průměrné konc. PM_{2,5} roky 2011-2015

Obr. IV.1.10 Pětiletý průměr ročních průměrných koncentrací PM_{2,5}, 2011–2015

Jihočeský kraj

Ochrana ovzduší v Jihočeském kraji

Kde se bere benzoapyren?

Polyaromatické látky, zastoupené benzo[a]pyrenem, jsou produkovány téměř výhradně spalovacími procesy, při nichž nedochází k dostatečné oxidaci organických spalitelných látek. Benzo[a]pyren je produktem nedokonalého spalování při teplotách 300 až 600 °C. Mezi jeho nejvýznamnější zdroje se proto řadí spalování pevných paliv v kotlích nižších výkonů, především v domácích topeništích, a doprava.

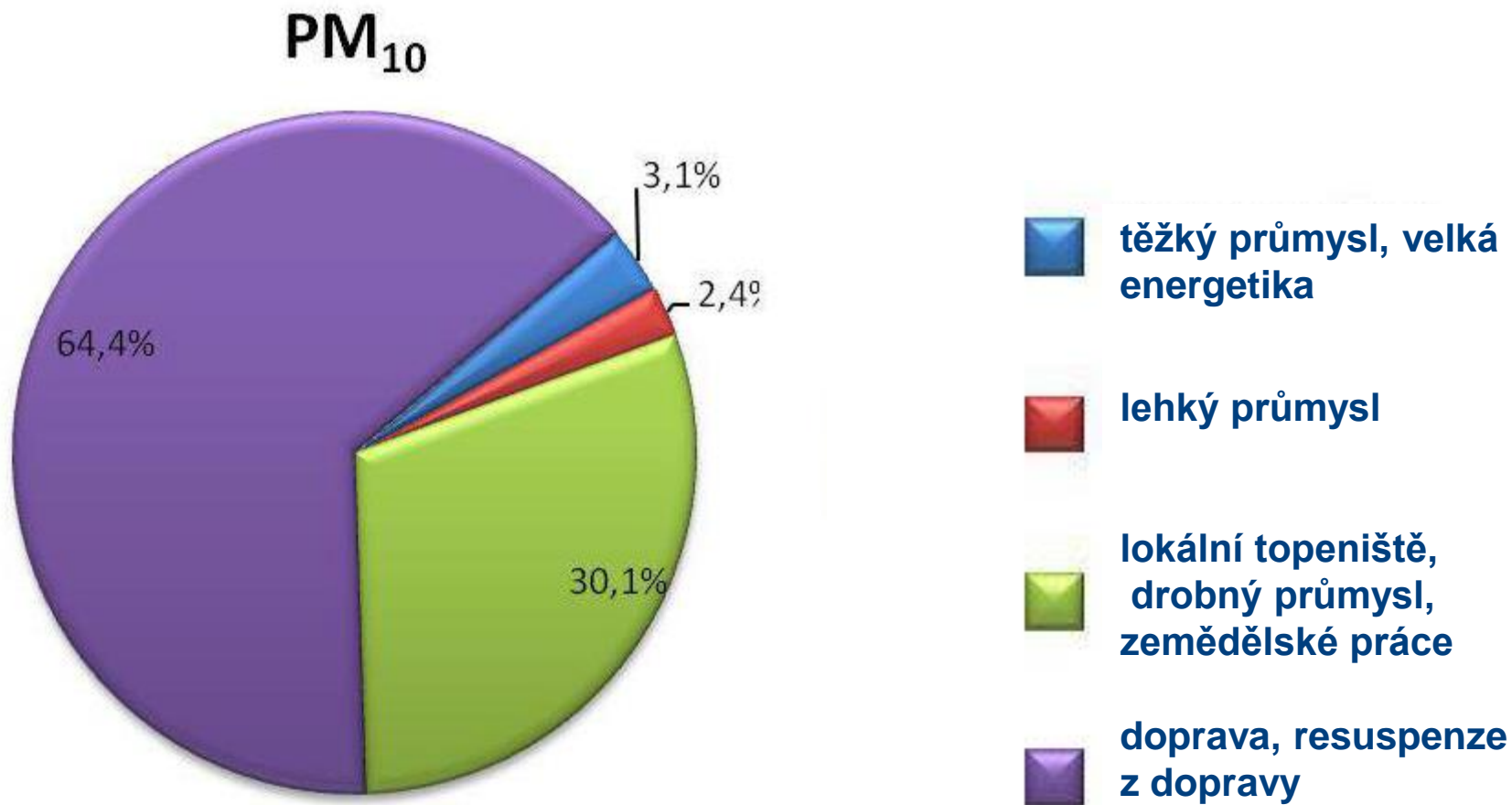
Lokální vytápění domácností se na emisích benzo[a]pyrenu v celorepublikovém měřítku v roce 2015 podílelo **84,0%**. Hlavní příčinou takto vysokého podílu je spalování pevných paliv, především uhlí, v kotlích starších typů (odhořivací, prohořivací).

Podle odborných odhadů tvoří odhořivací a prohořivací kotle až 85 % všech zařízení na spalování pevných paliv v domácnostech.

Vliv podílu **dopravy** na emisích benzoapyrenu je odhadován na **12,4 %**.

Podíl průmyslových sektorů v Jihočeském kraji na koncentraci PM₁₀ v ovzduší

(zdroj PZKO, data z r. 2013)

Program zlepšování kvality ovzduší - zóna Jihozápad

PZKO

v platnosti od 6/2016, schválen MŽP formou opatření obecné povahy.

PZKO je součástí Střednědobé strategie zlepšení kvality ovzduší ČR - do roku 2020. PZKO se vydávají v případě, že je v zóně překročen některý z imisních limitů (IL), v Jčk je překročen roční IL pro **benzoapyren** a lokálně denní IL pro PM10 (prachové částice) - především v zimním období vlivem špatných rozptylových podmínek.

PZKO je regionálním koncepčním dokumentem, obsahuje soubory opatření a projektů, které mohou být v dalším období realizovány s cílem snížit znečištění ovzduší na území kraje, a do r. 2020 dosáhnout zákonem požadované kvality ovzduší pro znečišťující látky, jejichž imisní limity jsou v zóně překročeny, tuto kvalitu ovzduší udržet a zlepšovat na celém území zóny.

Na přípravě „Programu“ se podíleli zástupci ČHMÚ, MŽP, MD, MPO, ŘSD, MMR a dotčených krajů a obcí.

PZKO byl posouzen ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (proces SEA).

Program zlepšování kvality ovzduší - zóna Jihozápad

PZKO obsahuje:

1. **Emisní stropy pro silniční dopravu pro vymezená území**
2. Stacionární zdroje, u nichž byl identifikován významný roční příspěvek PM10 k imisnímu zatížení v zóně – prověření podmínek provozu.
3. **Soubory opatření ke snížení emisí a ke zlepšení kvality ovzduší.** Opatření zde uvedené mají přímou vazbu na **dotáčnické tituly z operačních programů** k čerpání podpory z fondů Evropské unie a ČR.

Opatření stanovená v bodech 1. až 3. budou povinnými subjekty (kraj, krajský úřad, obec, obecní úřad, MD, ŘSD, MŽP) realizována v souladu s postupy uvedenými v Programu.

Program stanovil termín pro dosažení kvality ovzduší dle zákona o ochraně ovzduší do **r. 2020**. Tento rok byl vyhodnocen jako nejkratší možný (*a leckdy nespílitelný*) s ohledem na dobu potřebnou k realizaci opatření stanovených Programem.

Program zlepšování kvality ovzduší - zóna Jihozápad

Města a obce Jihočeského kraje na jejichž území došlo k překročení ročního emisního limitu pro benzoapyren /vyhodnocení pětiletých průměrů 2007 – 2011/:

- **Blatná**
- **České Budějovice**, Dobrá Voda u Č. Budějovic, Hrdějovice, Litvínovice, Roudné, Rudolfovo, Srubec, Zliv, Adamov, Dubičné, Hlincová Hora, Planá
- **Český Krumlov**
- **Jindřichův Hradec**
- **Milevsko**
- **Písek**, Vrcovice
- **Soběslav**, Veselí nad Lužnicí
- **Strakonice**
- **Tábor**, Bechyně, Sezimovo Ústí, Tábor
- **Týn nad Vltavou**
- **Vodňany**

Pro obce s počtem obyvatel větším než 5000 je v PZKO stanoven emisní strop pro dopravu = snížení emisí realizací souboru opatření uvedených v PZKO do r. 2020

Program zlepšování kvality ovzduší - zóna Jihozápad

Pro obce s počtem obyvatel větším než 5000 je stanoven **emisní strop pro dopravu** = snížení emisí **TZL** realizací kombinace opatření uvedených v PZKO do r. 2020

Opatření:

Opatření se týkají oblasti dopravy, veřejných zakázek, územního plánování, životního prostředí a regionálního rozvoje.

Oblast dopravy:

zejména o výstavbu obchvatů měst a obcí, podpora cyklistické a pěší dopravy, vytváření integrovaných systémů veřejné hromadné dopravy, zvyšování její kvality a rozvoj alternativních pohonů ve veřejné dopravě, výstavba záchytných parkovišť, zřízení nízko emisních zón, zvýšení četnosti úklidu a údržby komunikací, omezení prašnosti výsadbou liniové zeleně podél komunikací a odstraňování bodových problémů na komunikační síti.

Oblast životního prostředí:

zprůsnění podmínek provozu zdrojů znečišťování ovzduší, zajistit minimalizaci emisních dopadů provozu nových stacionárních zdrojů v území, omezování prašnosti ze stavební činnosti apod.

PZKO a kotlíkové dotace v Jihočeském kraji

Opatření PZKO:

Povolující orgán ochrany ovzduší (OÚ ORP) by měl v rámci povolování spalovacích stacionárních zdrojů na pevná paliva o tepelném příkonu do 300 kW, **která se nacházejí v obci s překročeným imisním limitem**, vyžadovat instalaci zařízení, která odpovídají nejlepšímu dostupnému technickému řešení, při čemž bude vycházet zejména z prováděcích nařízení ke směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES o ekodesignu – **4. a vyšší emisní třída**.

**Jihočeský kraj podporuje přeměnu topných systémů v domácnostech -
Instalaci a využívání nových nízkoemisních či bezemisních zdrojů energie realizací tzv. „kotlíkových dotací.“**

Další výzvu na „kotlíkovou dotaci“ se chystá Jihočeský kraj vyhlásit na podzim roku 2017, příjem žádostí se předpokládá koncem roku 2017 nebo začátkem roku 2018.

Děkuji za pozornost

Ing. Hana Pacáková

odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví

odd. ochrany ovzduší a nakládání

s odpady